

Reflection P4

Student: Anneloes Kattemölle

Student Nr.: 4017234

Studio: Explorelab 24

General coordinator: Robert Nottrot

Main teacher: Thijs Asselbergs

Research teacher: Fransje Hooimeijer

BT teacher: Jan van de Voort

Delegate of the Board of Examiners: Daan Vitner

Procesanalyse

Dit document geeft een evaluatie van mijn onderzoeks- en ontwerpproces. Gedurende mijn afstuderen analyseerde ik regelmatig mijn werk, en bleef ik heel kritisch door het blijven stellen van 'waaromvragen' bij elke beslissing die ik heb genomen. Dit gaf mij veel houvast tijdens het proces.

Aanleiding afstudeerproject

Maatschappelijke behoefte

Het idee voor het project is ontstaan tijdens de organisatie van 'Flatstyle', een innovatief en uniek sportevenement welke bestond uit een combinatie van wakeboarden en snowboarden. Tijdens de organisatie ben ik veel in contact geweest met mensen uit de 'boardsportwereld' en merkte ik op dat dit gezelschap verlangde naar een wakeboardbaan in Amsterdam.

De behoefte naar deze vorm van waterrecreatie bleek ook bij gemeente Amsterdam zelf te spelen, als onderdeel van de *Watervisie Amsterdam 2040 (2016)*. Ter uitvoering van de visie plant de gemeente te investeren in een wakeboardbaan met bijbehorende horecavoorzieningen als recreatieve impuls voor een van de Amsterdamse stadsplassen. Daarnaast stelt de gemeente dat er naar ondernemers en initiatiefnemers dient te worden gezocht om samen met de gemeente te werken aan de uitvoering van deze visie.

De maatschappelijke behoefte voor een wakeboardbaan in Amsterdam zag ik als een persoonlijke uitdaging, en kon ik binnen de afstudeerstudio Explorelab formuleren naar een architectonisch onderzoeks- en ontwerpproject. In dit afstudeerproject ligt de nadruk namelijk niet op één enkel aspect, maar op verschillende facetten op het gebied van architectuur en ecologie. Daarnaast is deze niet-fictieve afstudeeropdracht voor Amsterdam zelf geformuleerd en komt deze overeen met het bottom-up student-gebaseerde karakter van Explorelab.

Het onderzoek

Leidend thema

Om het onderzoeksproject te kunnen definiëren, was het van belang om zoveel mogelijk informatie te vergaren over het onderwerp en het thema. Het vooraf lezen van boeken, het speuren op het internet, het verzamelen van afbeeldingen, en het afnemen van interviews met de gemeente hebben daaraan bijgedragen.

In deze eerste fase bleek dat de gemeente van Amsterdam kampt met de uitdaging om maatregelen te treffen ter optimalisatie van duurzame benutting en ruimtelijke organisatie voor stadspas de Nieuwe Meer. De kansen en ambities die voortvloeien uit deze uitdaging zijn opgenomen in verschillende gemeentelijke visies, met elk een eigen thema.

Daarnaast bleek er nog een tal van andere belanghebbenden te zijn zoals omwonenden, huidige gebruikers, bedrijven, en verenigingen. Samen met de gemeente delen zij de ambitie om de kansen van het gebied beter te benutten, al lijken er door de verschillende stakeholders uiteenlopende belangen en plannen vastgesteld te worden voor dezelfde geografische ruimte.

Deze bevindingen speelden een grote rol in de formulering van het motto van mijn afstudeerproject: "De fusie van deze uiteenlopende belangen kan meer dan de som van zijn delen creëren", en de volgende thema's: duurzame gebiedsontwikkeling, ruimtelijke kwaliteit, meervoudig ruimtegebruik, *People-Planet-Prosperity-Project*, en de fusie van belangen. Het motto en de thema's dienden gedurende het hele project als uitgangspunt en keerden terug bij elk genomen ontwerpbeslissing. Dit bleek erg fijn om op terug te kunnen vallen, en gaf een duidelijke onderbouwing van mijn ontwerpkeuzes.

Doelstelling

In aanloop naar de P1 stelde ik het doel en de hoofdvraag van het onderzoeks- en ontwerpproject vast. Het doel is om het fysieke landschap van de Nieuwe Meer in Amsterdam aan te passen aan de belangen van verschillende actoren op duurzame wijze, en om op die manier toegevoegde waarde te creëren op het gebied van sociologie, ecologie, economie en het project. Daarom is dit project gericht op het beantwoorden van de volgende vraag: Hoe kan de *People-Planet-Prosperity-Project* (PPPP) methode toegevoegde waarde creëren voor de fusie van recreatie en ecologie in de Nieuwe Meer in Amsterdam?

Methode

Om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag is een theoretische basis gevormd van het begrip ruimtelijke kwaliteit, de *People-Planet-Prosperity-Project* methode, en de Fusie van Belangenstrategie. Vanuit dit perspectief zijn vervolgens twee case studie-projecten geanalyseerd, resulterend in praktische inzichten in duurzame ontwerpstrategieën en generieke lessen voor een gelijksoortige ontwerppoging. Om inzicht te winnen in de belangen en wensen van de stakeholders van de Nieuwe Meer is kwalitatief onderzoek uitgevoerd in de vorm van literatuuronderzoek, mondelinge individuele interviews en een online enquête.

Zowel de twee case studie-projecten als het inwinnen van de belangen van de stakeholders in het gebied hebben veel nuttige informatie opgeleverd voor mijn ontwerppoging, waardoor ik een zeer uitgebreid en gedetailleerd Programma van Eisen kon ontwikkelen. Echter, bleek deze vorm van onderzoek erg omvangrijk en tijdrovend te zijn, waardoor ik hier relatief veel tijd aan heb besteed in relatie tot mijn ontwerp.

Het resultaat van het onderzoek bestaat uit een overzichtelijke ambitiekaart voor de Nieuwe Meer waarin alle belangen van elke stakeholder zijn samengevoegd en gevisualiseerd. Aan de hand van deze ambitiekaart is gezocht naar oplossingen voor een fusie van de ogenschijnlijk tegenstrijdige belangen en plannen, welke vorm hebben gekregen in een projectvoorstel voor een duurzame wakeboardbaan met bijbehorende landschappelijke elementen en horecavoorzieningen, als recreatieve impuls voor de Nieuwe Meer. Het maken van de ambitiekaart bleek erg effectief. Niet alleen ikzelf heb veel gebruik kunnen maken van het overzicht, ook de gemeente Amsterdam maakt er ondertussen hartelijk gebruik van.

De ontwerppoging

Programma van Eisen

De briefing voor het ontwerpproject, welke is voortgekomen uit het onderzoeksproject, bestond uit verschillende doelstellingen en ambities. Dit programma van eisen, waarin een aantal parameters zijn vastgesteld, heeft mij erg geholpen om een meer gericht en duidelijk architectonisch concept te ontwikkelen.

Schetsen en tekeningen

Gedurende het gehele project heb ik gebruik gemaakt van een schetsboek, waarin al mijn ideeën vorm hebben gekregen. Visualiseren op papier werkte voor mij effectiever dan op een computer. Aangezien al mijn schetsen en tekeningen gebundeld zijn, konden deze mij steeds helpen wanneer ik op een later tijdstip vastzat.

Experimenten

Tijdens het gehele ontwerpproces ben ik blijven experimenteren en nieuwe mogelijkheden blijven ontdekken. Het is goed om een beetje verdwaald te raken, al denk ik wel dat ik daar af en toe iets te lang mee ben door gegaan. Het resulteerde in een grote hoeveelheid samenhangende ideeën, behorende bij het concept. Echter, vind ik het nu erg jammer dat ik deze niet allemaal heb uit kunnen werken, aangezien ik een gehele afstudeeropdracht zou kunnen wijden aan sommige van deze deelaspecten, óf omdat deze niet binnen mijn vakgebied passen (maar eerder bij biologie, scheikunde, landschapsarchitectuur, management, antropologie, informatica, industrieel ontwerp of werktuigbouwkunde). Met het experimenteren richtte ik mij meer op mijn persoonlijke fascinaties, nieuwsgierigheden en eigenaardigheden, en vergat ik af en toe dat het belang van deze afstudeeropdracht is om enkel te laten zien dat ik over alle fundamentele vaardigheden beschik die ik binnen deze opleiding hebt geleerd.

Kill your darlings

Soms was het lastig om toe te geven dat iets dat ik had ontworpen (en dat ik dat heel leuk vond) niet bleek te passen binnen de ontwerpopgave. Het commentaar van mijn begeleiders bij mijn P3 was dat het architectonische ontwerp te realistisch werd bevonden en dat ik teveel nadruk had gelegd op de praktijk (kosten, uitvoerbaarheid, etc.). Oftewel, het ontwerp mistte een onconventionelere vorm van architectonische expressie. Na mijn P3 heb ik vervolgens het architectonische ontwerp omgegooid, en kostte het veel tijd voordat ik met een nieuw en meer geavanceerd ontwerp kon komen. Hier heb ik van geleerd dat elk einde een nieuw begin is van iets moois.